

Десничари у Израелу траже уништење Хамаса и имају подршку две трећине грађана. Али кључно питање и даље остаје без одговора – да ли ће се тако побољшати безбедносна ситуација? Или долазе још ратоборнији од Хамаса?

Гомила рушевина: само је то преостало од куле и мајке Ханије, жене вођа Хамаса. Палестинци су на рушевине погледали из овог урамљеног кадра, који је украшен палестинском заставом и зеленим заставом његовог татке. Израелска авијација је ове године бомбардовала његов стан у египћком делу Газе. Хамасу, Ханија и његова породица прошли су без повреда, јер су напустили стан пре бомбардовања раније. Један изјављивач медија, велики функционер Хамаса, крива за бомбардовање тунелима. "Уништење камења", изјавио је Ханија након напада, "неће бити одговор на нашу вољу."

Да је по вољи тврдолинијаша из израелске владајуће коалиције, била би сломљена не само воља него и власт радикалне исламистичке организације у Палестини. Најгласнији у захтевима да се Хамас уништи су министар спољних послова Авиџдор Либерман и министар привреде Нафтали Бенер. Либерман је председник секуларно-националистичке странке *Наша кућа Израел*, а Бенет религиозне партије насељеника *Јеврејски дом*. Али и унутар партије *Ликуд*

, из које је премијер Бењамин Нетанјаху, могу се чути сличне изјаве, а и од доброг дела гласача. По новом истраживању јавног мњења, 69 одсто становника сматра да рат треба окончати тек када се Хамас обори са власти. За неодложно примирје изјашњава се само седам одсто испитаника.

Баук после Хамаса

Уништењу Хамаса, противно свим очекивањима, недавно се успротивио ни мање ни више него први човек америчке војне службе безбедности, генерал-потпуковник Мајкл Флин. Он упозорава да Хамас и његово војно крило не треба у потпуности разорити. „Ако Хамас нестане са сцене, могло би да дође нешто још горе“, изјавио је Флин на једној конференцији у Колораду. Генерал је при томе скренуо пажњу на борце покрета *Исламска држава* (до недавно ИСИС) који су освојили велике делове Ирака и Сирије.

Гидо Штајнберг, стручњак за Блиски исток из немачке фондације *Наука и политика*, дели ова страховања америчког обавештајца. Он каже да су групе џихадиста у последњих десет година повећале свој утицај у Појасу Газе. „До сада је Хамас некако могао да држи групе као што су Ал-Каида, Ал-Нусра или ИСИС под контролом“, каже Штајнберг. Део њихових припадника је чак прешао у Хамас. „Али ако Хамас почне да слаби, ове групе ће сигурно од тога имати користи“, објашњава Штајнберг. Наиме, због комбинације очајног становништва и велике новчане подршке из иностранства, екстремистичке организације могле би веома брзо да напредују.

„Хамас можда није идеални партнер за преговоре“, каже Штајнберг, „али у Појасу Газе бољег нема.“ За то је делимично крив и Израел. „Израелска влада се одувек надала да ће добити много умеренијег партнера за преговоре тако што ће ослабити актуелног партнера. То је основна грешка израелске политике у протекле две деценије.“

Уништени Фатах

Израел је дуго толерисао јачање Хамаса у Појасу Газе, објашњава овај стручњак. Исламисти су доживљавани као противтежа секуларном Фатаху. Када је Израел почео да се озбиљно бори против Хамаса, било је исувише касно. Хамас је заправо успео да истера Фатах из Газе и да дође на власт.

Данас су снаге безбедности Фатаха и председника Махмуда Абаса исувише слабе да би

замениле Хамас на функцији чувара реда у Гази, каже Штајнберг. „Ако не желите Хамас, морате да подржавате Фатах. И онда им морате и нешто дати, да би пред палестинским становништвом могли да објасне ради чега их треба подржавати. То се последњих година уопште не дешава. У томе је проблем. И због тога су Хамас и друге групе толико јаке.“

Премијер Израела Бењамина Нетанјаху делује много уздржаније од министара деснице Либермана и Бенета. Нетанјаху зна да је обарање и уништење Хамаса могуће само након дугог рата и уз окупацију Појаса Газе. Такав рат би донео још много више жртава на обе стране и повећао међународни притисак на израелску владу. „Вероватније је да ће Хамас неко време бити ослабљен и да ће бити смањен њихов ракетни арсенал“, каже Штајнберг.

Од петка ујутру је на снази тродневно примирје на које су пристале обе стране. Можда је то увод у повлачење израелских трупа и у нови крхки мир. Стручњаци страхују да ће без политичког договора нови рат у Гази почети већ за пар година.

(Дојче веле)